

**Uggleholken, hemma hos fåglarna
eller ett försök till både och?**

Karin Lundgren- Tallinger 2010

Innehåll

Introduktion	2
Texter	3-5
projektplan	
workshop	
Rubriker	6-10
meningsskapande	
tillit	
att utföra en idé	
uggleholken	
Slutsatser	11
Litteratur	12

Uggleholken, hemma hos fåglarna
eller ett försök till både och?

Introduktion

Sluttextern är en återblick i ett försök att få syn på min egen arbetsmetodik, formulera vad mitt arbete handlar om och att ur detta utröna mitt personliga förhållningssätt till detta att arbeta med konst. Under arbetet med *Uggleholkprojektet* har jag löpande fört en reflekterande text kring tankar och erfarenheter eftersom de dykt upp, här, i sluttextern, väljer jag att gå från andra hållet, jag tittar på resultatet av det praktiska arbetet, den visuella gestaltningen och letar efter den egentliga intentionen med projektet för att kunna formulera vad jag erövrat för erfarenhet i genomförandet.

Jag ville undersöka om vilken som helst utgångspunkt gick bra att använda för att göra en konstnärlig gestaltning. Denna tanke kommer ur ett fenomen jag väljer att kalla *en övertro på idén*, som kanske även kan formuleras som att sätta intellektet framför sinnet. Från början var det egentligen en återkommande känsla av att det inte räcker med en bra idé och sedan utföra den för att göra konst, men inte heller att ett bra utförande räcker, utan att det även om man har båda dessa saker krävs något mer, som svårligen låter sig inringas. Något jag här väljer benämna som irrationellt kaos. Mitt tillvägagångssätt var att intuitivt välja första bästa bild som fångade mitt intresse och sen ta denna som startpunkt för mitt arbete, det var så uggleholken dök upp, sedan har arbetet handlat om att växla mellan görande och reflekterande och att försöka få syn på vad som egentligen händer. Under processens gång har jag insett att denna enkla undran innehåller en oväntad mängd del frågor som behöver lokaliseras, formuleras och dras slutsatser av för att försöka få syn på vad det egentligen är jag undersöker.

Vad är det jag undersöker, struktur kontra kaos, metoder och jag själv eller både och?

Från ett tidigt stadium finns tre påstående med som jag tänker analysera innebörden av.

1. UTAN FÖRSÖK ATT SVARA PÅ FRÅGOR OM VARFÖR.
2. VIKTEN AV ATT INTE FÖLJA NÅGRA REGLER.
3. DET FINNS EGENTLIGEN INGEN BÖRJAN OCH SLUT.

Jag kommer att titta på dessa tre påståenden under rubrikerna

MENINGSSKAPANDE

TILLIT

ATT UTFÖRA EN Idé och

UGGLEHOLKEN

Till detta kommer en inledande del bestående av min projektplan så som jag formulerade den i början av kursen och ett textavsnitt kallat Workshop, som blev avgörande för att arbetet med gestaltningen kom att genomföras på ett friare sätt än jag tänkt från början, samt en avslutande del med rubriken slutsatser.

Projektplan

Mitt kommande arbete startar vid en svartvitbild av en uggleholk, den är liten, bilden alltså och holken tycks gjord av ett stycke av stammen från ett barrträd, med tak av en brädbit. Jag hittar bilden under rubriken ”konstgjorda boplatser”, där det också står nämnt att den man som framför andra har kommit mycket långt inom konsten att tillverka och anbringa holkar, är friherre Hans von Berlepsch som på sitt gods i Westfalen inrättat en statligt auktoriserad mönsterstation för fågelskydd med hela slottsparken som fågelfristad. Enligt Berlepschs system ska holkarna bestå av ett urholkat stamstycke av tall eller björk, där den nedre delen av urholkningen är vidare än den övre delen. I Sverige har dessa holkar tidigare producerats av en fågelholksfabrik i Sävsjö.

Uggleholken tillhör kategori D i en tabell där det går att avläsa vilka mått holken ska ha. Den ska vara 490 mm hög, varav flyghålet ska vara 85 mm och sitta 60 mm ner från taket, urgröpningen ska sluta 70 mm upp från botten och urholkningens diameter ska vara 160-180 mm.

Holken på bilden är uppenbarligen inte byggd efter Berlepschs system, dess öppning (flyghål) börjar omedelbart under taket inte 60 mm ner som det förespråkats för en uggle, men den rubriceras ändå som just uggleholk.

Jag tror det är detta, med hålet direkt under taket som fått mig att lägga märke till den, det stora rektangulära hål som öppnar sig omedelbart under en tunn bräda, gör att holken ser mer ut som en TV för fåglar. Jag tänker att denna holk kanske kan falla en uggle i smaken likaväl. I min trädgård har sedan några år ett antal av vad jag kallar ”ugglepinnar”.

Ugglepinnarna är sådana där högt avsågade stammar som man ser på kalhyggen, jag har dom där utifall det skulle komma en uggle förbi...

Jag tänker nu att en uggleholk kommer att ha en på ugglor än mer lockande effekt.

Det har tyvärr hittills aldrig visat sig någon uggle i trädgården.

Kanske ämnet för arbetet kan kallas ”valhända bostäder”, ska jag formulera en fråga inför arbetet får den bli, - *Kan vilkensomhelst utgångspunkt användas*. Och är det då egentligen hur ett arbetsområde uppstår som intresserar mig? Här kan även frågor kring hur man ger ett arbete dignitet och värde rymmas.

Om jag istället frågar, - Varför ska jag arbeta med uggleholken som utgångspunkt för ett konstprojekt? Så blir svaret, - Jag vet inte. Vilket inte inbjuder till fortsatt arbete kring holken.

Och om det nu är vad jag vill så låter det mycket bättre att formulera det hela som att det är en undersökning kring utgångspunktens betydelse och att ”uggleholken” då är ett försök att använda en intuitiv, slumpmässigt vald startpunkt för ett arbetsprojekt. Lite som ... i mina händer fick jag denna bok och när jag planlöst bläddrade fångade denna holk mitt intresse...

Men är detta en intellektuellt väluppbyggd grund? Skulle man hellre kalla det en undersökning kring hur sinnena förhåller sig till tanken, hur växer en idé fram?

När och hur ska den fångas in?

Workshop sep 2010

Applikationer på en trädstam, karaktärsdrag under barken, maskgångens ådernät, att vara under, att lägga sig till med en vana, att lägga ifrån sig det oönskade.

Mitt träd får inifrån kommande utbyggnader, konstruktioner, en struktur att fästa en applikation vid, vidhäfta vid boet, vid som i öppen, hud, låta granbark bli hud, över husväggen som står lutad vid stammen.

Vi bygger en åker åt tårflödet, kallar det ett reningsverk, och är nöjda, ordentligt nöjda växer vi ut över bygden. Fyller horisonten med träd, flyttar oss vidare nedöver vägen, vidare, vidare, vidast. Öppenheten som applikation över en stram konstruktion kring behovet av mat för dagen, som att det inte räcker med att äta, man kanske bör göra en analys av magsäcksinnehållet.

Eller räkna årsringarna för att leda trädet rätt i historien. Jag antar att trädet är äldre än jag och fågeln är yngre, men vad vet man, det är ingen al, snarare en hög timmer, som en gång varit mitt i sitt trädsliv. Fast man vet väl aldrig när man befinner sig mitt i, att vara mitt i är en efterkonstruktion, en konstruktion att efteråt applicera en mitt punkt på, när man tror sig se början och slut.

Igår såg jag en död fågel, förmodligen såg jag utan att reflektera över det fler levande fåglar. Dagen innan satt jag på en bänk och beklagade mig över hur snabbt tiden går, en dag försvinner numera likt en timme, samtidigt såg jag grupper av gråsparvar som satt i klungor på marken under ett par träd, varvid säkert ett trettiotal fåglar samtidigt lyfte från marken, rakt upp i trädets lövverk, höjde sig ca en och en halv meter upp och försvann in i grönskan, för att efter en stund återvända ner på marken i samlad trupp. Jag vet inte om det är en vana gråsparvar har, att grupp lyfta, men de här dök upp och försvann i jämn takt och som samlad trupp under den tid jag satt kvar på bänken, sen reste jag mig och glömde bort det hela.

Mitt träd har inte längre grenar, det har utbyggnader, som små hus, eller bryggor ut från stammen, byggnaderna är trärena eller målade i glada färger. Vilket ovanligt fånigt påstående, att färger skulle vara glada, ungefär lika tanklöst som att strama analytiska människor inte skulle kunna vara känsliga eller yviga tanklösa människor okänsliga. Den glada grå färgen hoppar från gren till gren för att trösta en förtvivlad orange några hus ner.

Det byggs hus på hus uppöver stammen, flitiga fåglar flyger in smågrenar, det muras nere vid rötterna. För att hålla ihop grunden byggs en källare, en jordkällare, nej en utanpåliggande källare men utan fönster, en mörkerkammare. Applikationer kan vara av tyg lika gärna som något användbart litet program, det är alltid viktigt att indikera tydligt vilket sammanhang man rör sig i, speciellt om man inte vet till vem man talar.

Fåglarna vill ha en talarstol och diskuterar på vilken höjd den ska placeras, jag hoppas dom väljer en plats så högt upp att åhörarna får lov att hålla sig stilla i luften, jag föreställer mig en molnformad klungafåglar som hänger vid trädet, gråtoner med strimmor av färg, olika stora kroppar som samsas i luftrummet, Guds utandning, innan namngivandet. Det är väldigt mycket blått och grönt i naturen, det ska bort i min återgivning, mer grått och rosa, komplexa brytningar, som att slipa glasbitar att se igenom, gå bakom skenet, nej, se bakom skenet eller igenom, inte komma springande efter utan att förmå se det som faktiskt finns att se. Idén om att man vet hur något ser ut bara för att man är medveten om dess existens, jag vet hur en gråsparv ser ut men är ändå osäker på hur den ser ut om jag skulle teckna av en ur minnet. Min föreställning är inte enbart visuell, jag tänker gråsparv mer än jag ser gråsparv. Kanske är det så med mycket, kanske är det detta glapp som är skenet. I skenet av gråsparv går jag vilse, tittar jag på min hand inser jag direkt att jag inte minns dess rörelser ens en tiondels sekund, om jag rör den är den samma hand men ser annorlunda ut. Det gör växtarter också, ser annorlunda ut beroende på var de växer och ser annorlunda ut om det blåser eller är stiltje.

Men det finns inga andra växter än träd här. Kanske bygger vi ett träd speciellt tänkt för holkar. Ett ingrepp i det naturliga, ett onaturligt träd, men är det inte fel att kalla det träd om det är något som är byggt för att se ut som ett träd, inte ens med ambitionen att vara en kopia

av ett träd. Är det inte fullständigt meningslöst att bygga ett träd?, eller räcker det att tycka att det är roligt att bygga ett träd, vad är drivkraften? Är den att det är roligt att se hur det blir, eller att det är en lustfylld sysselsättning att söka sig fram och leta efter hur detta träd tänker låta sig byggas. Jag brukar tycka det är charmerande med hemsnidade trädgårds figurer, en gång åkte jag förbi en brun målad drygt meterhög älg i Småland, men mitt träd ska ju ha ett annat sammanhang än en trädgård, det ska vara ett konstprojekt. Om jag bygger ett träd i småland utan att säga något om det, är det då konst som står där eller är trädet då trädgårdsdekoration? Hur kan man vara säker på att man är en konstnär och inte bara ett sken. Just nu sitter jag i skenet av en institution och tänker på sakteckning, att det fattas dammiga delar på den här institutionen, det är kanske längtan efter damm och kvardröjda saker som får mig att vilja bygga en källare åt trädet. För att sedan fylla den med bedagade ”bra att ha” saker som redan levtt ut sin huvudsakliga uppgift någon annanstans.

Rummet på utsidan av kroppen, målningar är yta, en tunn hinna oftast över t.ex. ett tyg, en teckning är mer som stoff, ansamlingar av damm, t.ex. blyerts damm, ytan intresserar mig, det enkla i att det är vad det är, det är ansamlingar på en yta som går att tyda till tecken för något annat frånvarande, men det är bara vad det är, en yta. Att det aldrig i egentlig mening kan vara fel, bara organiserat på ett kanske oväntat sätt, ja, t.o.m. på ett oönskat sätt. Jag såg en tysk konstnär som tagit sig an gamla loppis målningar och målat om dem, ganska ömsint, inte alls ironiskt, mer som att han tog hand om dem och lät dem vara med igen, inte adopterade dem, snarare då att han var ett barnhem som försökte få dem utplacerade i riktiga hem genom att sälja dem. Ömsint, eller är det kränkande ett integritets övertramp, borde målningarna fått avsluta sina tingliv som sig själva nog. Är det lite som kolonialism till och med. Om man ska välja, vad ska man då grunda sina val på, en logisk analys av sig själv kanske, men vem vet, det kanske går lika bra att ta sig fram genom att tanklöst följa sin lustkänsla och att det då är viktigt att det är helt tanklöst, så man inte börjar tveka, eller än värre försöka analysera vad man egentligen vet och så vips vara tillbaka i gruppen av logiskt analyserande. Möjligen är det omöjligt att inte dras med i denna växelrörelse, som att sova eller vara vaken.

Rubriker

Meningsskapande

När jag går till min gestaltning ser jag ett antal objekt och målningar som har sin ursprungspunkt i uggleholken, det är pinnar insydda i tyg, bitar av trädstammar med målade partier, stenar mm, målningar med fåglar, ugglor och fjärilar, en med en fladdermus, ett stativ med en insydd brädbit osv., dessa är tänkta att visas som en liten installation. Ännu så länge finns ingen uggleholk, jag vet inte om jag kommer att göra en till sist. Det målade materialet är i ganska starka klara färger. Om jag applicerar *utan försök att svara på varför* på dessa artefakter, kan påståendet ge en frihet inför både innehåll och material, det står mig fritt att plocka in och ut saker som kommer i min väg, följa plötsliga infall, jag syr, målar och bygger utifrån uggleholksfotot utan att ställa mig frågor om varför, jag tar ett blommigt tyg, ser hur det blir, blir nöjd eller inte utifrån en intuitiv sinnesförnimmelse. Jag skapar sakta en logik mellan sakerna, detta är meningsskapande och jag använder inte längre bara bilden av uggleholken utan hela boken den satt i. Jag tar den till mig på ett tämligen pragmatiskt sätt, jag gillade uggleholken, jag gillade beskrivningen av hur man bygger en holk, jag gillade ordet fristad och jag tar nu bokens fågel illustrationer som estetisk utgångspunkt för vilket utseende mina fåglar ska ha.

Det tog ett tag att arbeta fram fåglarna, den första, en uggla ser mer ut som estetiken i de målningar jag gjorde precis innan jag påbörjade uggleholksprojektet. Det att bestämma mig för att inte ställa frågan om varför fungerade lite som att göra projektet till en fristad, jag var fri att bygga upp mening kring uggleholken. Jag skulle säga att jag relativt snabbt insåg att jag inte skulle gröpa ur en trädstam, detta gjorde att jag satte upp andra ramar för ”byggandet”, jag började undersöka om trä material som påminner om natur, och är sågat i relativt små delar skulle räcka för att indikera fågelholk om dom sattes ihop med varandra och bilder av fåglar. Meningen kom nu att handla om att bygga ihop en miljö, ”en fristad”, för mina objekt.

Vikten av att inte följa några regler och det finns egentligen ingen början eller slut sätter jag ihop då jag tycker de två i det här fallet flätar sig in i varandra. Jag arbetade snart fram regler för hur arbetet skulle gå till, skulle det målas en fågel så skulle den utseendemässigt vara målade som fåglarna i boken, jag bestämde att fjärilar skulle göras i en speciell teknik av teckning och lack, allt skulle vara målat på eller hopfogat av saker som jag hittade eller redan hade i min ägo, endast saker som tillkom efter projektets start fick användas i projektet. När jag efter ett tag samlade ihop och tittade på materialet såg jag att det förändrats under arbetets gång, de delar som var gjorda i början påminde mer om tidigare verk. Jag bestämde mig då för att bryta mot regeln att allt skulle vara tillverkat efter jag på börjat projektet och började nu istället plocka in saker jag hittade i ateljén. Det visade sig att jag redan två år tidigare påbörjat något oidentifierat projekt som bestod av allehanda trä objekt som jag delvis målat abstrakta mönster på och sedan lämnat, dessa blev nu plötsligt intressanta att ta in i uggleholks sfären. Plötsligt fick dessa lösa objekt ett sammanhang men det påvisade också att det går att se uggleholksprojektet som en del av mitt tidigare arbete, inte som ett fullständigt nytt fristående projekt, utan likaväl som en följdriktig fortsättning på andra projekt jag arbetat med. Alltså finns det inget tydligt början eller slut för det konstnärliga projektet utan snarare att de enskilda projekten är en del av ett större sammanhang och att det går att foga det ena till det andra i en mängd olika konstellationer beroende på hur man tänker kring det. Ser jag till utförandet av uggleholksprojektet har jag valt samma typ av material som jag arbetat med de senaste åren, det jag gör är att plocka in uggleholksbilden och kursens upplägg i min redan befintliga arbetspraktik. Men att det tycktes viktigt att i början se det som ett helt nytt tillvägagångssätt som krävde utformandet av egna specifika regler för att ta form, för att hitta en meningsbyggnad som sedan snarast vinner på att öppna sig för att ta in även redan

befintliga element som överensstämmer med idén och gör den visuella gestaltningen tydligare. Helt enkelt att ställa upp regler för att bygga upp och sedan frånga samma regler för att återigen bygga upp nya som rivs och man skulle kunna tala om cykliska förlopp.

Tillit

Med ordet tillit försöker jag benämna den känslöfär av tilltro som behövs för att driva en svag förnimmelse till handling, att föra en vag förnimmelse till den känsla av övertygelse om vikten av att detta borde göras, vilket krävs för att ett görande/genomförande av idén ska bli till i verklighetens rum. Tilliten är nära förbunden med meningsskapandet men befinner sig/rör sig som jag ser det mer i känslan än i intellektet. Som att det inte räcker med en övergripande intellektuell struktur utan det krävs även att övertyga sig känslomässigt om att arbetet är av vikt, att med hjälp av sinnena få kroppen att tro på idén. Här kommer kanske både och in, det räcker inte med det ena eller det andra, det krävs att en idé både bär på det intellektuella och det förnimmelsebaserade planet.

Det är svårt att sätta tydliga gränser mellan tanke och känsla, men jag tror att det jag kallar tillit byggs upp under arbetets gång i en växling mellan att tänka och att göra. Här kan *utan försök att svara på varför*, vara av vikt såtillvida att fenomenet oro kan uppenbara sig just som frågan varför. Att börja fråga sig varför fungerar ofta undergrävande på görandet, lusten att få se hur något man föreställer sig blir när man utför det, den känslomässiga drivkraften undermineras. Om man t.ex. får en idé om att göra en rosa uggle, så är det bättre att bara sätta igång att göra den rosa ugglan för att först efteråt reflektera över hur den blev och vad man eventuellt kan ha den till. Att istället innan fråga sig varför man ska göra en rosa uggle, leder då helt enkelt lätt till att man svarar sig själv, - jag vet inte, och att det i sin tur leder till att det inte blir någon rosa uggle gjord och att man fortsätter tänka på varför utan att hitta något egentligt logiskt svar. Eller att man frågar sig om det verkar vara någon mening med att göra en rosa uggle. Bättre då att bara göra ugglan oavsett om den som utförd kommer att användas i arbetet eller inte. Genom att göra det har man skaffat sig en egen kroppslig erfarenhet av att utföra denna uggle, det i sig ger erfarenhet man sedan kan reflektera över och modifiera till nya uggleförsök som passar ens projekt. Den erfarenheten bygger på att växla mellan tänkt tillvägagångssätt och praktiskt utförande och att de båda tillstånden omformas i förhållande till varandra, jag föreställer mig att det är i detta omformande som tilliten byggs upp. Man erövrar kunskap om de okända och ännu osedda delarna av projektet, och denna ”tillitskunskap” gör det lättare att föreställa sig nya möjliga fortsättningar. Att det görande som genereras är grunden för kunskapen man erövrar och det som bygger mening i verken.

Vikten av att inte följa några regler får absolut inte tydas som ett ifrågasättande av vikten av att sätta upp tydliga regler, snarare ska den ses som nummer två, ett påstående som följer som nästa steg, efter att man utfört de uppställda reglerna och fått till ett görande, följer ett ifrågasättande av reglerna, där man om man tycker sig övertygad härom raskt bör kunna förmå sig släppa sina regler och istället arbeta fram nya. *Det finns egentligen ingen början eller slut* kan här tydas som att tilliten till den egna arbetsprocessen är något man hela tiden bearbetar och omdefinierar i ett flöde som inte följer de enskilda projekt man arbetar med utan själva konstnärskapet som helhet över den totala tid detta konstnärskap kommer att innefatta. Erfarenheten bygger upp kunskap om den egna kapaciteten, vad man förmår och inte förmår. Kanske är det också så att frihet är något som uppstår inom ramar, men att dessa behöver kunna flyttas under processens gång för att inte plötsligt bli rigida hinder för samma frihet.

Att utföra en idé.

I det här fallet, med uggleholken så definierar jag idén, dels som projektet uggleholken, men ser samtidigt idén om att gå en forskningsförberedande kurs som den övergripande idé som är bestämmande för hela händelseförloppet. Ur det perspektivet skiljer sig uggleholkprojektet från min vanliga konstnärliga praktik på så sätt att det är en önskan om att bättre kunna formulera mig kring mitt eget arbete som får mig att söka kursen och att jag i och med dess början underordnar mig kursens struktur. Skillnaden är att i vanliga fall letar jag själv fram den övergripande strukturen för ett arbete. Min idé är att försöka få syn på vad det är jag gör när jag arbetar och att reflektera över denna process för att förhoppningsvis ringa in strukturer för att bättre hantera de kaotiska och irrationella delarna av det konstnärliga arbetet.

Dock blir jag när jag skriver detta osäker på om detta förefaller tilltalande eller inte, inser att möjligheten finns att jag istället kommer fram till att jag inte vill ha mer koll

Eller är det här både och dyker upp?, är det så att de kaotiska och irrationella delarna ska plussas på idé strukturen som just irrationella och kaotiska, det man inte kan strukturera men bör lämna plats för inom strukturen.

För ett tag sedan sa min dotter om en konstnär vi talade om, ”jag har tänkt på det och kommit fram till att jag inte tycker han är så bra konstnär, det han är bra på är att genomföra en idé och det är det man imponeras av, men är det så intressant som konst?”. Först höll jag inte med henne, men om det tolkas som en brist på det oväntade, det kaotiskt irrationella har hon en poäng. Hur struktur och kaos förhåller sig till varandra, kan det tas in under *utan försök att svara på frågor om varför*. Att säga att det inte räcker att vara bra på att formulera och utföra en idé, att detta inte nödvändigtvis resulterar i intressant konst, kräver kanske då en definition av vad man menar med intressant konst. Ligger då inbyggt i påståendet en uppfattning om att konst är större eller något annat än enbart det rationella. Jag väljer att i det här fallet se det som att det handlar om den ordlösa delen av konst som svårigen låter sig beskrivas och som därför kräver någon form av tilltro. Sett som både och så räcker det inte med ett bra utförande av en bra idé, men det säger inte att det låter sig göras utan en väl genomförd bra idé. Tesen blir att det för att det ska bli intressant bra konst behövs en ingrediens utöver det rationella och att detta kan ses och benämnas som att lämna plats för det irrationella och kaotiska. Att då fråga sig *varför* kring en knappt förnimbar outgrundlig aning, kan om man går till det rationella lätt sortera bort detta sköra embryo. Om man istället tar det som en startpunkt för ett irrationellt letande efter hur denna förnimmelse kan låta gestalta sig, kan undvikandet av att fråga sig varför vara det som leder in på vägen fram till att hitta den del av verket som inte låter sig förklaras, men som ändå är en viktig del av den sinnliga upplevelsen inför verket.

Att däremot ställa frågor om varför inför de mer rationella delarna av arbetet kan vara av största vikt för att få en skärpa i de delar som låter sig logiskt hanteras.

Vikten av att inte följa några regler kan väl under den här rubriken helt enkelt falla in under den irrationella delen. Men om jag ändrar påståendet till *hur* sätter jag upp gränser och rubriken till *hur* bygger man upp en idé, så är gränser en förutsättning för att mejsla fram idén kring uppdraget, formulerat som att ge sig själv en uppgift att lösa, för att sedan arbeta fram en idé kring hur detta ska lösas och till sist görandet, själva lösandet av gestaltningen. I mitt arbete här behövs inte formuleras något uppdrag eftersom kursen är uppdraget, projekt idén är formulerat som uggleholken, jag har undersökt om vad som helst duger som utgångspunkt för ett konstnärligt projekt och funnit att det är meningsbyggandet kring denna punkt som är det viktiga.

Svaret på hur vida *det finns någon början eller slut* kan ses i förhållande till min erfarenhet från 25 års verksamhet. Även om jag slumpmässigt väljer en bild på en uggleholk i en bok som jag av en tillfällighet köpt på en loppmarknad, så väljer jag utifrån mitt eget konstnärskap, jag väljer uggleholken därför att jag intresserat mig för kretslopp och cykliska förlopp under en längre tid och att ugglan och kanske framför allt fåglar dykt upp i mina bilder sedan början av åttiotalet, jag börjar inte på nytt utan från en annan plats i förloppet. Även det tillsynes tillfälliga är valt av mig utifrån min erfarenhet av att arbeta med konst, jag kan inte välja vad som helst, jag väljer något som passar in i min verklighet, det är bara på ytan en tillfällighet vad det blir. Jag har letat upp bilden av uggleholken, inte hittat den.

Uggleholken

När jag väljer bilden av uggleholken och sätter igång att tänka på fåglar, är detta något jag redan gjort under sommaren utan att se det som ett konstprojekt men detta är antagligen anledningen till att jag får syn på fågelboken. Det ställs i början inga frågor om varför, jag tror jag intuitivt vill tillbaka till en tidigare fascination inför de levande fåglarnas liv, jag vill bli uppslukad av ett skeende, som när jag såg en massa olika små fåglar tillsammans köra bort en skata som attackerat äggen i ett öppet bo i en björk, hur självklart de gjorde gemensam sak av att jaga bort skatan fast dom var en brokig skara fåglar. Jag tittar på bilden av uggleholken och cirklar i tankarna runt ämnet, först tänker jag att det är barnsligt att kalla ett projekt uggleholken, sedan tänker jag att just det är lockande att ta något barnsligt som föremål för ett projekt och se var det slutar, sedan att egentligen varför är ett påtagligt föremål mer barnsligt än ett abstrakt begrepp? Det som avgjorde var tillslut att jag när projektidén skulle presenteras inte hade någon annan idé än uggleholken. Här kan man väl säga att jag försökt svara på frågor om varför inte i det första initiala skedet av fågelbok, utan när tanken på att kalla projektet uggleholken infinner sig, men att när jag sedan bestämt mig för uggleholken beslöt jag även att inte släppa in några varför eller tvivel på projektet förrän detta var avslutat.

Från början tänker jag kvadratiska målningar och att fåglarna ska befinna sig i dessa målningar men snart består det praktiska arbetet av att plocka med olika material och böcker, jag tänker att det finns så mycket fågelmålare och att jag inte vill sälla mig till skaran. Jag överger det kvadratiska formatet och tillåter vilken form som helst, jag låter det bli ett återvinnings projekt och hämtar upp spill från ett snickeri och börjar måla på allehanda träbitar. Arbetet sker nu i form av fragment, jag kombinerar ihop tyg stycken med målade träbitar, tecknar fåglar, tar in grenar och syr in i tyg, flyttar runt och bygger upp små enheter. De små målade delarna fylls av fåglar och abstrakta element, efter ett tag plockar jag in fjärlilar, en fladdermus, prövar olika färgkombinationer, vill ha en hög färgskala. I den här delen av arbetet, görandet finns inga regler, minsta infall prövas, jag låter försöken stå längs väggarna, jag låter tiden avgöra om det ska målas vidare på en bit eller inte, jag fogar samman olika konstellationer av fåglar och pinnar, sågar, syr ihop, en dag bygger jag av en slump en blomma på väggen, detta sker genom att en del från ett annat objekt faller ner och fastnar på en annan pinne... måttstocken för om det får vara kvar eller inte är den sinnliga förnimmelsen, om jag gillar det eller inte, inga varför. Hur vida det finns början och slut, när begynnelsen till fågelintresset egentligen inträffade är förborgat, jag tyckte det var spännande att stjäla måsäggs ur deras reden när jag var barn, jag hade burfåglar men har inte sett mig som fågelintresserad. På åttiotalet gjorde jag en serie målningar där fåglar ingick som en viktig betraktare av vad som i övrigt hände i målningen, jag blev aldrig nöjd med den serien utan skar sönder de flesta men sparade en som jag då och då tar fram och tittar på. Är uggleholken ett avslutat projekt i och med redovisningen, jag tror inte det, det är bara den begränsade delen som jag väljer att visa här som är avslutad. Det finns alltså ingen början och slut på vare sig fågelintresset eller görandet, jag har redan påbörjat nya målningar med fåglar utifrån ett nytt koncept för hur jag ska göra målningar, och detta skedde parallellt med att jag avslutar uggleholksobjekten. Kanske får någon av dessa nya målningar vara med i redovisningen för att visa på en framtid, kanske inte. Vissa dagar hänger jag mig helt åt dessa nya målningar som har som regel att påbörjas i ena ändan av duken och avslutas i den andra och det ska göras i ett svep, ett motsatt tillvägagångssätt mot uggleholken som kan kombineras fritt av olika smådelar i vilken ordning som helst, börjar jag titta på detta

Slutsatser

Jag har provat att följa min egen arbetsgång i ett avgränsat projekt *uggleholken* genom att föra anteckningar och leta efter sammanhang och det jag sett är hur något jag uppfattar som separata skeenden lika gärna kan ses som att de hör ihop, eller kan härledas ur varandra. Jag har försökt kartlägga hur mitt sätt att tänka kring vad jag gör påverkar hur jag ser på det jag gör i en önskan om att utarbeta metoder för att kliva in och ur tänkande och görande för att lättare få syn på de samband som först inte låter sig urskiljas. Här har jag funnit att den reflekterande texten blev till ett redskap för att få syn på metodiken, ett extra minne att återvända till för att komma ihåg utgångspunkten och att se hur arbetet vindlar sig fram. Lite som en detektivs arbete, att leta efter ledtrådar utan att veta vad som kan vara av vikt för fallet. Skulle jag benämna min metod för arbetet skulle jag välja ord som intuitivt plockande, vaksamhet inför vaga förnimmelser och med ögon känsliga för släktskap och sammanhang. Jag har funnit att mitt eget tänkande kring verken kan förminska valmöjligheterna, t.ex. genom att jag delar in verken i olika grupper och tänker/bestämmer att de inte kan användas över dessa gränser och glömmer att det är under ett initial skede som dessa regler är av vikt för att få verken utförda, men att det sedan kan vara lika viktigt att förmås överge dessa regler för att få större handlings frihet och att denna procedur kan hoppa fram och tillbaka åtskilliga gånger under arbetets gång. Jag ser också en stor vits med att hålla mig öppen inför tillfälligheter och infall. I vissa lägen kan allt jag kan komma på vara bra att pröva i praktiken för att få se resultatet av en tänkt förändring så att man i verkligheten kan ta ställning till om det tillförde något önskvärt eller inte. Detta kan vara en tidskrävande metod men har den positiva effekten att den eliminerar tvivel på om det hade varit bättre att göra som jag tänkte, genom att pröva vet jag om det var bättre eller inte. Genomförandet av projektet har inte direkt påverkat mitt arbetssätt, snarare då fått mig att se att jag även tidigare arbetat på detta sätt men mer oorganiserat, den reflekterande texten har funnits på lösa lappar och i skissböcker. Jag har sällan tittat på hur en idé uppstår, mer bara påbörjat något för att jag velat se om det blir som jag tänkt mig. På frågan om hur vida vilken som helst utgångspunkt går bra att använda är svaret ja, det är hur man lyckas med meningsbyggandet kring det man valt som är avgörande för hur bra det går och kanske är det tilliten till den egna förmågan som avgör med vilken lätthet man väljer utgångspunkt.

Litteratur:

Langer, Torben W, 1958, *Allhelms Fjörilsbok*,

Haeckel, Ernst, 2006, *Bildwelten der natur*, Munchen, Berlin, London, New York, PrestelVerlag

Ingo F. Walther, 2001, *Codices illustres Die Schönsten illuminierten Handschriften der welt 400 bis 1600*, Köln, TACHEN

James, William, 2003, *Pragmatism*, Göteborg, Daidalos

Rorty, Richard, 2003, *Hopp i stället för kunskap*, Göteborg, Daidalos

Spindler, Fredrika, 2010, *Nietzsche, kropp, konst, kunskap*, Glönta produktion

Granqvist, Freddy, 2006, *Flora Amalia 1778*, Helsingborg, Swede Craft